

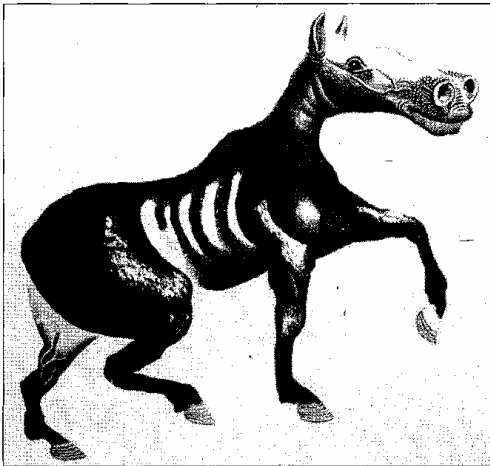
MAGYARORSZÁGON IS bevett hagyománnyá váltak az alapítványi árverések

Műgyűjtés és jótékonyág

MUNKATÁRSUNKTÓL

Vasárnap jótékonyági árverést tart a Szentendre Művészeti Alapítvány a szentendrei Művészeti Malom javára. Az immár harmadik alkalommal sorra kerülő rendezvényen a korábbi kettőhöz hasonlóan egyedi és sokszorosított grafikat, rajzokat és akvarelleket visznek kalapács alá a szervezők. Az aukcióra kerülő körülbelül 130 mű nagy részét művészek ajánlották fel, 30 alkotás pedig az alapítvány tulajdona. Az utóbbi kategóriában többek között Illosvay Varga István, Kósza Sipos László, Kótai Tamás grafikái szerepelnek, a kortársak közül pedig Deim Pál, Haraszty István, Wahorn András, fe Lugossy László, Pérelli Zsuzsa munkáit lehet az árverésen megvásárolni. A művek kikiáltási ára a 15-20 ezer forintos sávtól a 100-150 ezeresig terjed. Ef Zámbo István Kalligrafikus nyílt levél című farost lemeze készült festménye 200 ezer forintos kikiáltási árával az aukció legdrágább tétele, egyúttal ez az egyetlen olajfestmény. A bevétel ötven százalékát a régi, már részben felújított malomépület helyreállítására szánják, a másik ötven százalékot a műveket felajánlóknak járó, a beérkezett anyagot a Malomban lehet megtekinteni, egészen az árverés napjáig.

A szentendrei rendezvényen ellentétben a jótékonyági árverések többsége nem korávtavaszal, hanem a karácsony előtti időszakban zajlik. A Magyar Alkotóművészeti... Közalapítvány (MAK) által szervezett tavalyi aukción az anyagi szempontból is jelentős sikeréről már beszámoltunk (VG, január 29., 15.

LÓ. Somogyi Győző szignált szitanyomata a kikiáltási ár több mint kétszereséért, 16 ezer forintért talált gazdára

oldal). Ennek fényében nem csoda, hogy március 11-re újabb aukciót hirdetett a MAK: ez szintén egy műteremház felépítéséhez hivatott forrásokat előteremteni. A tavalyi év vége felé más szervezetek is előrukkoltak jótékonyági árverésekkel. December 17-én a Dorottya Galériában került sor a Táj - kettős eljellel című aukcióra, amelyet az Ökotárs Alapítvány rendezett. Az 1991 óta működő alapítvány a környezet- és természetvédelmet, a környezetudatos életforma kialakítását igyekszik segíteni civilszervezetek támogatásával, adományokkal, tréningekkel, kampányokkal,

ösztönös programokkal. Az árverésen negyvenhét tételt aukcionáltak, ebből tizenöt mű talált vevőre. Az elkelt műalkotások nagy része a kikiáltási áron cserélt gazdát, négy tétel a kikiáltási ár felett, egy pedig - a negatív licitálás lehetőségét kihasználva - az alatt kelt el.

A művek a viszonylag alacsony árkategóriába tartoztak, a pár ezer forintért kínált grafikák és a száz-százötven ezer forintos művek jelentették a két szélső kategóriát. A legdrágábbnak elkelt mű Fehér László Játék kutyája című 70x72 cm-es szitanyomata, illetve Kondor Artlla Első pillantás című olaj-vászon festménye volt: mindkét alkotás kikiáltási áron, 120 ezerért kelt el. Az aukción az egészen fiatal generációt többek között Soós Nóra és Kő Virág képviselte, akiknek egy-egy műve elkelt. Nem találtak ezzel szemben gazdára például Szilágyi Lenke fotói, Orosz István grafikai, fe Lugossy László festményei és Göbölös Luca fotómunkája.

Legyenese több mű került kalapács alá a Szalmaszál a Hajléktalanokért Alapítvány-árverésén, amelyet az Ökotárs Alapítvány aukcióját követő napon került rendeztek meg. Az idei jótékonyági árverés bevételéből hajléktalan családok fedélhez jutását támogatják. Az alapítvány a tavalyi decemberi árverésen 245 tételt aukcionált, ezek közel fele, 115 mű került az est során új tulajdonoshoz. Sok volt az ötezer forint alatti vagy a körülüli mű, a többséget a 20-60 ezer forint között kínált grafikák és kispalaszútkák jelentették, de 100-200 ezer forint között is kelt el műalkotás. A legdrágábbnak elkelt mű egy faszobor volt, Heritesz Gábor Tanulmány a hüvelyesekből című, 1978-ban készült alkotása, amely a kikiáltási áron, 185 ezer forintért cserélt gazdát. A második legmagasabb árat is egy plasztika érte el: Kalmár János Falon ülő című bronz-mészko műve, amelynek kikiáltási és leütési ára 180 ezer forint volt. Kelendők voltak Haraszty István munkái is, akitől festményt és vegyes technikával készült művet egyaránt lehetett látni. A felsoroltakon kívül Nádler István, a Vajda Lajos stúdiós ef Zámbo István és Wahorn András, Vojnich Erzsébet, illetve az aukción szereplő legidősebb generációt képviselő Gerzson Pál munkái kelttek el 100 ezer forint körülüli áron.

A kikiáltási ár ötszöröséért kelt el a 1981-ben elhunyt Mohár C. Pál a telefonközpontban című szignált ösztete (2/10 ezer forint), amely a legnagyobb arányú licitemelkedést jelentette a Szalmaszál 2006-os árverésén. Az összegszerű növekedést tekintve ef Zámbo István Magyar beüt című 2006-os printje lett a pálmá: ez a 80 ezres induló ár kétszereséért kelt el. Az árverésen többek között Cellér B. István munkája, Jávor Piroksa kollázsai nem találtak gazdára.

Az eső ellenére sok látogató volt a Műgyűjtők éjszakáján

RENDEZVÉNY. Körülbelül ötezer látogató volt a múlt csütörtökön immár harmadik alkalommal megrendezett Műgyűjtők éjszakájának. A részt vevő 25 galéria az állandó tárlatok mellett kiállításmegnyitokkal, koncertekkel, borbemutatóval várta az érdeklődőket, míg a Falk Miksa és a Markó utca sarkán álló épületek este hat órától éjfélig 15-20 méteres magasságban és 40-50 méteres szélességben Andró Kertész, Moholy-Nagy László és kortárs magyar művészek alkotásaiba öltöztek a fényfestészet bemutatóinak köszönhetően.

Első alkalommal - párizsi mintára - 2006 augusztusában rendezték meg a Műgyűjtők éjszakáját a budapesti műkereskedelemlétegyháza, a Falk Miksa utcában és annak mellettekiben. Akkor még csak kilenc galéria tartott nyitva, és a látogatók számat a szervezők körülbelül kétszerre becsülték. Ennél sokkal sikeresebb volt a novemberben sorra került második rendezvény: ekkor már 24 üzlet és nyolcezer közönség részvételével zajlottak a programok.

A mostani látogatói létszám ugyan elmaradt a novemberitől, de ebben nagy szerepet játszott, hogy órákon át esett az eső, így sok művészettelkedelő inkább otthon maradt. Nekik (is) jó hír, hogy a www.mugyujtok-ejszakaja.hu a portálon még néhány helyt megtekinthető a most nyílt kiállítások egy részének anyaga. A következő Műgyűjtők éjszakáját május közepére tervezik a Falk Miksa utcai galériák. TG

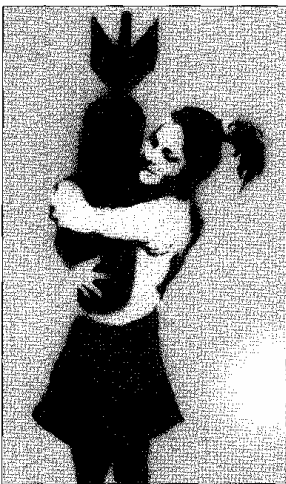
Vandál a Sotheby's aukcióján

A nyugati országokban már a legnagyobb aukciós házakba és a múzeumokba is benyomul a graffitó

ZSIGÓ BIANKA

A Sotheby's immár ötödik alkalommal aukcionált műalkotásokat az egyik leg hírhedtebb angol graffitósl. A február 7-én és 8-án tartott kortárs aukción (amelyek eredményeiről mált heti számban adtuk összezest) Banksy összesen hét műtárgya szerepelt; ezek egy kivételével elkelték, méghozzá átlagában a korábbi becslések triplájáért. Saját rekordját is megdöntötte a hetedikén értékesített Közép-Anglia bombázása című képpel, amely 102 ezer fontért (több mint 38 millió forint) talált gazdára. A képen szürke sávok háttér előtt stenciltechnikával fújtt nélikkugliznak égő kanocsi gránátokkal. 2005-ben jelent meg Banksy Wall and Piece című könyve, amelyben így kommentálja a képet: a korán kelő emberek miatt van háború, halál és éhség. Gázmaszkos balerinát ábrázoló gyantakispalaszútkája 90 ezer fontért ért az aukción, míg a Glory felirattal összeűjtött vadászrepülő poszter-festményéért 72 ezret fizetett ki egy gyűjtő. A gázmaszkos rovar, valamint a már London utcáin is bemutatott Lufis lány és a Bombaölő képe 30 és 40 ezer font között talált gazdára.

A Banksy műveiben megjelenő éles társadalmi kritikái és politikai tartalom, a mindenkori szá-

BOMBAÖLŐ. A botrányos graffitóművész, Banksy stenciltechnikával fújtt festménye 31 200 ezer fontot (mintegy 12 millió forint) ért meg egy gyűjtőnek a Sotheby's február eleji aukcióján

mára érhető mondanivaló, valamint az egyszerű technika, ám annál kreatívabb és humorosabb megfogalmazás mellett a művész személye körülüli titok is növeli a gyűjtők vásárlási kedvét. Mindössze annyi bizonyos róla, hogy 1975-ben született, és Bristolban

nőtt fel. A külvilággal egy sohoi galériatulajdonoson, Steve Lazaridesen keresztül tartja a kapcsolatot. Karrierjét 14 évesen kezdte hagyományos graffitóval, ám a többszöri letartóztatás rádobott, hogy ideje váltani. Banksy néven kezdett működni, és falke-

pelhez sablont használ, amely jóval lerövidíti a fújás idejét, valamint lehetővé teszi a stílizált, jól felismerhető figurális ábrázolások gyors készítését is.

Címerekként a szervezők, rosszban sántikáló patkányok, valamint a csimpánzok, akik szendvicsembéreként hirdetik: nevsz most, de egy nap mind megfizetünk. Figuráinak gyakran fegyvert ad a kezébe, provokatív vagy ellentmondásos helyzetbe állítja őket. Ilyen például az anarchia jelet fújó bobby vagy a virágcsokrot dobáló forradalmár.

Ouvreve-igen gazdag, a graffitókn kívül utcai szobrok és installációkat is készít, némely csínytevése pedig olyan vakmerő, hogy már provokatív performanszokat is nevezhető. A Big Bennél átlonben lévő Boudicca lovas szekerére kerékbilincset tett, amelyet 12 nap után vettek észre és távolítottak el. A közterti kamérek kábelreit London-szerte tépázó művárajukat több hélig csodálhatták az éles szemű járőrök. Am a legnagyobb hívrészt műveinek a közgyűteményekbe való "bekerülése" hozta. Banksy ugyanis saját művét csempészte be és állította ki több nagy múzeumban: így került például egy vi-gyori képi Mona Lisa a Louvreba, egy kitömött patkány festékszóró spray-el a Londoni Természettudományi Múzeumba és egy

bévasárlókocsis ősember barlangraíró a British Museumba. Utóbbi két alkotás már az állandó gyűjtemény részét képi. Ezenütl manipulált festményeivel is kifigurázza a művészeti világot: MP3-at hallgat Madonna a gyermekkel. Elszáradt Napraforgók a Van Gogh, valamint bévasárlókocsi és újszülöt kúp Monet Vízililios tavában.

Alig két héttel a Sotheby's aukciójá előtt egy újabb Banksy-reklívva tűnt fel az eBayen. Nem a

szokásos könyv vagy poszter szerepelt a kínálatban, hanem egy eredeti utcai stencil, rajta egy labdázó patkánnyal, amelynek feje felett a 'No Ball Games' felirat volt olvasható. A művet háromzó faldarabot - a környékbeli lakók sajnálatára - ismeretlen tettesek vágták ki a Gloucester Gardens területéről és kintáért eladásra potom 20 ezert fontért. A tétel azóta elment a webste-ről, de ezek után felmerül a kérdés: ki is lit a vandál igazából?

MAGYARORSZÁGI STREET ART

A street art nálunk többes méretben 2001 után terjedt el. 2004-2005-re már egymást érték a szórakozóhelyeken a kiállítások és rendezvények, majd 2006 tavaszán a KArton Galéria mutatott teljesebb képet erről a szubkulturából felcseperedő irányzatról.

A festmények és printek mellett amolyan „hip-hop Gesamtkunstwerk” tártul a látogató elé: a kultikus tárgyak, mint a kanna (festék-szóróspray) vagy a vonatmakett befestésén túl saját diszkrét gördeszkák, pólok, sapkák, cipők és táskák ad-

ták a kiállítás „iparművészeti részegét”.

A street art alkotások ol-50 méter magas, métereket letetésére tavaly került sor, a Plug kortárs művészeti vásár keretében tartott II. képregény- és kanikaraukcióján.

A legutóbb Nikon vonatképtéért fizettek (60 ezer forint), a festménynek közül Stark Atilla Nagyvárossa (48 ezer forint) míg a printnek közül Btk Mattyukja (28 ezer forint) volt a legkeresettebb. Pillanatnyilag a Wesselenyi utcai Shop This! és a hama-ronas nyílt Treemay Galéria foglalkozik street art képek értékesítésével.